

Kramérhusowy Čís. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1803.

Čís. 41.

Ve Sobotu

dne 3 Října.

Patnáctý roční běh.

S nejvyšším císařským královským povolením.

3 Pondělí 1. září. Z rozkazu našeho zemského řízení ke konci běžícího roku potřava pro 100 tisíc mužů musy se přehotowiti. V našem městě, jakžkoli hogná auroda gest, po tu chvíli na obilí y jiné potravě přibylá; v p. bochník chleba, kterýž dřívdy 5½ fr. stál, nyní 13 fr. stojí, což potud od roku 1735 až do nynějška nikdy se nestalo. — Španělský rychlý posíl, jenž sem před několika dni s listy od Madridského dwora přigel, nyní s posledním míněním našeho zemského řízení do Madridu se nawrátil. Jakž mnozí soudí, než mne tento měsíc, také Španělskému

dworu od našeho zemského řízení wálka se opowí. Podle listů z Lizabony w Portugalském království lidé v velikém strachu jsou přičinai nastávající wáčky s Francouzy, a protož také na všech stranách proti nepříteli stému wpádu příprawy se dělají. Podle královského rozkazu schopný lid v velikém počtu pod zbraň se zbírá, k rábowé ozbrogují, a dne 9 min. měsíce všem farářům zakázáno bylo, aby žádného, leč máti přes 45 let, k stawu manželstwu neoddáwali. Mimo to také šla wůbec powěst, kteráž se ale nepotwrdí, že Dyrne, Portugalský Regent, šedlo zemského řízení z Lizabony do Brasylie přeložiti chce. Z některých

S 6

rych míst několik regimentů Portugalského vojska k Španělským hranicem táhne. — Podle gíných Portugalských zpráv, Francouzský vyslanec, Generál Lanne, již se seššim na cestu do Francouzův vyštal.

3 Londýna 16 zář. Rusel, Generál a vůdce Irlandských buřiců, bývalý kapitán v pěšího regimentu, kterýž od předšlého zbaření w Irlandu dlanho v wězení seděl, dne 9 toho w Dublinu polapen a do wězení wsazen gest. Felix Rark, gíný vůdce buřiců, nedaleko od toho místa, kdež se narodil, z Anglických mil od Dublinu oběšen byl. Do dneška 16 buřiců w Dublině oběšeno gest.

Podle Španělských zpráv v městě Waladolid postaví se vojsko w polním ležení, nad nímž sám Španělský Král nejvyšší zprávu wěsti dce. — Pro lepší obranu města Londýna, 20 anglických mil vzdálj od téhož města v řeky Lea založí se rybník, kterýmž se, gažby mile zpráva přišla, že Francouzy na náš břeh vystaupili, celá kráaina od Ware až k řece Temži zatopiti můžž. Také gestě y ten veliký prostředek učiněn gest, kdyby Francouzy mizmo wššeku naděti na břeh vystaupili, že w třech dnech 70,000 mužů našeho vojska na břehu 100 mil anglických od Londýna pohromadě býti můžž. — Na břehu v Kentu, kamž nyní Francouzy s swými lodjmi nejwice širěugi, patrye se zakládají.

3 Londýna 20 zář. Podle rozkazu našeho zemského řízení cizozemce již pomalu z naší země odcházegj, a miznulý pátek asy 100 osob z Grawesendu

odplaulo. — Wedlé listů z ostrowa Jersey minulý auterý asy 60 lodj plaulo tam okolo k západní straně, a w půlnocy již slyšeli náramnou střelbu z kusů. Wčera obdrželi sme řádnou zpráwu, že Admirál Somarec dne 14 na přístaw a město Granwilly (nedaleko od Sferbarku) s wálečnou mocí vdeřil, a ohrady přístawu gažoz y mnohé Francouzské koráby zkazyl. Podle gíných zpráv, genž tento přiběh wyprawugi, naši Angličané v Granwilly negemšance v přístawu, kasárny a 30 korábů s kusy pobořili a zkazyli, nýbrž také veliký díl města wypálili. Po tomto přiběhu Syr Jam Somarec obrátil se k malým Francouzským ostrowům tak nazwaným Ronse, a bezewššeho odporu ge opanowal.

Minulý pondělí w Dublinu ponezprw patrosly také za dne po městě chodily.

Podle zpráv z Bombayho mezy vojskem Ejského cysáře a buřici stihla se welini krwawá bitwa podle řeky. Buřici sedmkrát na cysářské vdeřili, a tolikéžkrát poraženi byli. Cysář w cele swých bogowal. Dwanácte Generálů a Obrstů, pak 12,000 buřiců zagato gest. 3000 gich w řece se stopilo, a 9000 zbitych na místě zůstalo. Ale krom toho wššeho buřici předce negsau porčení, anobřž gestě gich dosli pohromadě gest.

3 Tureckých hranic 12 zář. Podle zpráv z Konstantynopole psaných dne 25 srpna, Turecký dwůr zase obdržel drobet potěšitedlněgš zpráwu z Syrye. Gažž pišši, pluk buřice Abdula Wezhaba před městem Damaskem od Tur

reckého wogsta pod správou Alfrského Bassy a giných na hlavu porazen a rozehnán gest. Také (přý) město Ne-
fu Turkey opět opanovali. Obvyčgně
po takových zprávách, gaťáž tato gest,
truchliwégssí následugj. — W Bosni
a w giných Tureckých fraginách posaz-
wad různice trwagi, a zdát se, gaťoby
wssěcko wssudy bauřltwým duchem nad-
chnuto bylo. Z Morey, z té někdeyssi
Řecké zeme, také nemilé zpráwy při-
cházejí. Gaťž se zdá, obywatele této
Ewropeyště fraginy od některé cizí
mocnosti posylu magj. Některé zprá-
wy ubezpečugj, že Turecký dwůr po-
zwán gest, aby k záwazku, gegž půl-
noční mocnosti přičinau neutrálnosti
mezy sebou učinili, přistaupil. Turecký
dwůr nepochybně tak učinj; neboť z
přátelskwa, kterěz mu y Angličané y
Francauzy slibugj, nemnoho dobrého
k daufánj má. Prohlásyli se k Fran-
cauzské straně, tak Angličané Egypt
osadj, pakli k Angličké straně, tak Fran-
cauzum snadno gest, že z Wlach s 500
eisyey wogsta po Benátském moři do
Ewropeyských Turek wtrhnauti mohou.

Z Řima 3 zářj. Po tu dobu Fran-
cauzské wogsto w Neapolské z těch dwau
fragin Abruco a Apulie se nehnulo, a
každy se tomu divj, že také giž Balas-
brye neosadili. Nynj ale z města Nea-
pole přičina toho dáwa se tato: Angli-
cký wyslanec Elliot, genž w Neapoli
gest, králowskému dworu oznámil, gať
mile Francauzy do Kalaběj čili Balas-
brye wtrhnau, že y Admirál Nelson
ostrow Sicylji, kterěz se toliko moř-
skau vžinau od Kalaběj děli, swým
wogstem osadj. A gať slyssime, také

giž skutečně mnoho Anglických wáleč-
ných y menšších lodj v města Neapoly
se postavilo. — Podlé giných zpráv
z Neapole, Neapolské wogsto pomalu
domů se rozpaussij. Pro wymezení paz-
přowých peněz z běhu Neapolské dwůr
děl králowských a klášterních statků od-
prodati mjinj.

Z Řima 17 zářj. Minulý čtwerťek
vmřel Kardinál Albány, děkan Kardy-
nalské Kollege, w 83 letech swého věku.
— Několik gebo Swatost papežská při-
celém zemském řízení wssemožnau stro-
wnost wwedl, a sám také gen w sprost-
nosti a bezewssj pompy žiw gest, tak
předce strze ztrátu těch někdeyssích pa-
pežských fragin, totiž Romanye, Bo-
lonje a Ferráry, kterěz k Wlastě repu-
blice připadly, a poněwadž y z cizích
zemj peněžirá pomoc přestala, byl přiz-
nuten nové daně vložiti. — Dne 2
toho Parmazanský Biskup vmřel. Hned
toho dne Kapitola se shromáždila, a
zvolila za nového Biskupa Kardinála
Lossi. Toto spěšné wolenj připisuje
se tomu, poněwadž se posawad newj,
co Francauzy s Parmazanským knížet-
stwím učiniti chtějí. — Z Papežowa
rozkazu také giž w Řimě domowé se
numeryrugj. — W Ankonském přiz-
stawn mnoho Francouzského wogsta
stojí; a wůbec po ty doby we Wlassch
wždy wice ho přibývá. Kam wlastně
Francauzy směřugj, toho polityckého
ragenstwj žádný wyzpytowaní nemůže.

Z Benátek 18 zářj. Minulý rejdén
měli sme neobvyčgně studené powětří,
gaťebož neystarssj lidé nepamatugj.
Dne 13 w noci woda na peroně zemi
šťraz

šťraupem se potáhla, a všecko přefněgši stromowj welikau štodu wzalo.

*) Tauž noc okolo Augsspurku we Šwábštu na čtwt caulu po poljch lezda bylo.

Z Paříže 15 jáří. Gak znamenáme, Angličané w krátkém času k našim břehům wogsko wyprawj, kterězby na mnoha místech weytržnost činilo, když se naši k Anglickým břehům poplawj. Gakž slyšime, také gíž w Angličanech ríščené proklamacy magj, kterěz mezy lid francanzsky a wogsko rozdávati budau, když na naši zemi wstaupj. Wšak z francanzské strany proti těmto Anglickým expedyčym gíž všecko přehotoweno gest. Gakž se prawj, Angličané také do Portugallu Portugalskému dworu na pomoc wogsko poslati chtěj.

Rádné nowiny, Monyter, wwodj w známost list gíšého misyonáře z ostrowa Ochoyry, podle kteréhož listu na tomto někdy šťastném ostrowě domácý a přičinau náboženstwj brozná wálka nastala. Buriců skoro tak mnoho gest, jako oněch kteříž se domácých knjzar přidržj. Všickni misyonáři přistaupili k knjzetcy straně.

Armáda, kteráž pod zpráwau Generála Sulta v St. Omera proti Angličanům ohromážděna gest, pozůstává z 24 polowičnjch brygád pěchory, z 12 regimentů gízdy, 2 regimentů gízdnych a z 10ti kompanyj pěšich dělostřelců.

Z Paříže 20 jáří. Prwnj konšel teprw na začátku přístijho měsíce odrud do Wydrlandu odgede. Gakž některj sandj, nasse weliká armáda dne 8 října k Anglickým břehům se hne. — Anž

gličané gíž na mnoha místech do našich přístawů stěslegj, gmenowitě w Granwilly, Dyppe, Fekampu a ginde, wšak po tu chwili níkde přjliš welikých štod nenadělali. Kleywěšši štoda gest w Dyppe, kamž asy 300 pum a 400 kaulj wmetali, kterěz ale z nejwěšši částky město přelctěly. Gedna puma zapálila dwa domy na předměstj, a gízny dům podle nich welice pobořen gest. Komjnů mnoho se sesypalo, a w několika domjch ohnivé kaulc wščen nazbytek rozdrtily.

Dále z Patentu o kafe, cukru, it.

Takowě od kragšského anřadu wdělené porwzrenj, aneb bndaweně wygědnané práwo má se bankálnjmu inspektorátu k widymowánj předložiti, bez kteréhož ono platiti nemá.

Za osmé: Strany wnitřnjho hanzdu pozůstawagjey předpisowě částicj zmíněného celnjho patentu od §. 52. až plně do §. 60., jakož y s tím spozgeně čerweně polletyrowánj z ohledu těch ze začátku wyznamenanych těch druhů zboží se wyzdwiuhuj, naproti tomu ale předpisuj se w následujicim §. doložená prawidla. Za deváté: Handl we welikém s těmi třemi druhy zboží gest toliko w hlawnjm neb celnjm skladněm místě vsedlým a k němu ostrědceným kupcům powolen; wenkowšši kramáři, pokudž k němu nadání gsau, župlawagi, gakž dosawad, gen pro míštný malý handl obmęzenj. (Dále následowati bude.)

W Praze k dostánj w Šesté Expedyč w Dominjčanské vlicy v Oravů Wro. 373.